

WYDZIAŁ ORGANIZACYJNY
STRAŻY KRESOWEJ

w Warszawie, ulica Długa № 50
IV piętro, pokój № 413.

№ 410

O d p i s.

Warszawa, dnia 8 lipca 1919 r.

Lucretia

2 Osmodon. maszyn. telef. 187

Ka -

Do

Generalnego Komisarjatu Cywilnego

ZIEM WSCHODNICH

w/m

1162/52

Na odbytym w dniu 5 i 6 lipca Zjeździe Instruktorów "Straży Kresowej" zaraportowano niemal ze wszystkich powiatów białoruskich informacje w sprawie sprzętu zboża zasianego przez Niemców na gruntach opuszczonych folwarków przy pomocy zarekwirowanej pa cy miejscowej ludności. Powracający właściciele folwarków uważają sprzęt zboża za swoją własność, natomiast włościanie, którzy uczestniczyli w wprzymusowej obróbce pól, lub też sąsiedzi roszczą sobie także same pretensje do sprzętu tego zboża.

Sprawa ta zaognia miejscowe stosunki, nawet wzbudza silną niechęć do władz polskich. Właściwe jej rozstrzygnięcie jest kwestją niezwykle palącą i pilną.

Zjazd instruktorów "Straży" zaproponował sposób załatwienia sprawy, ujęty w czterech punktach, które przy niniejszym załączamy. Również załączamy projekt rozporządzenia Komisarjatowi Generalnemu do Komisarzy powiatowych, podkreślając ponownie pilność i powagę kwestji.

Z poważaniem.-

WYDZIAŁ ORGANIZACYJNY
STRAŻY KRESOWEJ

Za zgodność.
Lekielarska Orzechowska

TRÓJCOŁNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. *1162/52* dnia 18 / VII 1919 r.
załącz. Wydział. -

289

286

1162/92

Do pp. Komisarzy.

Wyjaśnienie rozporządzenia w sprawie zasiewów niemieckich.

W licznych powiatach ziem wschodnich Niemcy obsieli znaczne przestrzenie dworskie, których właściciele opuścili folwarki w czasie wojny, własnym zbożem, posiłkując się niejednokrotnie w brutalny sposób ludnością wiejską bezpłatnie lub za bardzo niską płacę.

Do opuszczonych folwarków wracają właściciele, a wśród ludności postaje obawa, że zboże obsiane jej siłami, stanie się własnością posiadaczy folwarków.

Wywołuje to nieporządany ferment, mogący odbić się niekorzystnie na nastrojach ludności wobec władz polskich.

Wobec tego Komisarjat jest zmuszony do wydania załączonego rozporządzenia w sprawie zasiewów niemieckich w celu sprawiedliwego podziału plodów i uspokojenia wzburzonej opinii włościan.

Rozporządzenie winno być wprowadzone w życie w sposób najbardziej łagodzący antagonizmy, aby dać ~~xxxxxxxx~~ dowód ludności, że władze polskie kierują się sprawiedliwością i interesami ogółu mieszkańców.

Komisje miernicze dla ustalenia rozdziału zboża na pniu winny być utworzone ~~xxx~~ w poszczególnych gminach przez Komisarzy przytym pożądanem jest, aby obywatele ziemscy i włościanie sami delegowali swoich przedstawicieli do komisji której skład zatwierdzi Komisarjat. Ilość osób wchodzących do komisji winna wynieść ogółem 4-óch lub 6-u w równiej ilości od przedstawicieli obywateli ziemskich i włościan.

W razie niedojścia komisji do porozumienia ostateczne rozstrzygnięcie należy do Komisarjatu, który winien swą decyzję dostosować do wskazań

podanych powyżej. ~~xxx~~

Pożądanem jest, aby 2/3 plonów, które w myśl rozporządzenia faktycznie należą do narodu były sprzątane środkami rządowymi. W razie niemożności uskutecznienia sprzętu przez rząd można oddać go instytucjom społecznym (Kółkom Rolniczym, kooperatywom) względnie gminom lub doraźnym spółkom włościańskim za wynagrodzenia w naturze. W ostatecznym razie sprzęt winien sprzedać powyższym organizacjom po cenach ustalonych przez Komisarjat.

Rozporządzenie winno być natychmiast podane do wiadomości publicznej i wykonane.

1162/92.

1. Zboże zasiane przez władze okupacyjne z pomocą ludności na gruntach zarządzanych przez Niemców stanowi własność władz rządowych polskich.
2. Właścicielom gruntów obsianych tytułem czynszu dzierżawnego rząd wydaje w naturze jedną ^{część} plonów (na pniu).- *[tak jak było dotąd do LHM, kongresowom]*
3. Pozostałą część zbiorów sprzęta rząd własnymi środkami lub oddaje sprzęt instytucjom społecznym, samorządowym, albo spółkom gromadzkim za określoną zapłatę.
4. Dla sprawiedliwszego rozdziału zbiorów i ustalenia sposobów zbierania są tworzone komisje gminne mieszane, składające się w równej ilości z przedstawicieli większej własności i włościan, które przedstawia swoje propozycje władzom rządowym do zatwierdzenia.
5. Zboże zebrane przez władze rządowe będzie przeznaczone w pewnej ilości dla wyżywienia wojska, oraz biednej ludności.-

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH.

DZIENNIK URZĘDOWY

ZARZĄDU CYWILNEGO ZIEM WSCHODNICH.

Cena numeru pojedynczego 1 mk. „Dziennik Urzędowy“ przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz jednoszpaltowy 1 mk.

Redakcja i Administracja — Kredytowa 2.

TREŚĆ: II 42. Rozporządzenie Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z d. 26 czerwca 1919 r. w przedmiocie zarządu majątków opuszczonych, oraz zasiewów dokonanych przez b. władze okupacyjne.

II.

42.

R O Z P O R Z A D Z E N I E

Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich w przedmiocie zarządu majątków opuszczonych oraz zasiewów dokonanych przez b. władze okupacyjne.

Na podstawie rozkazu Naczelnego Wodza WP. z dnia 12 maja 1919 r. o organizacji Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich zarządzam co następuje:

wysokości 325 mk. od każdej obsianej oziminy dziesięciny.

Art. 1.

Plon z zasiewów dokonanych w jesieni 1918 roku przez b. władze okupacyjne niemieckie lub austriackie w majątkach ziemskich przez te władze administrowanych stanowi własność posiadaczy tych majątków.

Art. 2.

Tytułem remuneracji wartości ziarna i robocizny przy zasiewach dokonanych przez b. władze okupacyjne w jesieni 1918 roku, prawni posiadacze majątków ziemskich, administrowanych przez te władze obowiązani są uiszczyć na rzecz Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich opłatę w

Art. 3.

Do określenia sumy opłat zgodnie z art. 2 niniejszego rozporządzenia, w każdym poszczególnym wypadku, są upoważnieni komisarze powiatowi. Osoby, zgłaszające się o przyznanie im prawa do plonu zbóż ozimych w majątkach wymienionych w art. 1 niniejszego rozporządzenia, winny przedłożyć komisarzom powiatowym dowody tytułu prawnego na poparcie swych zgłoszeń.

Art. 4.

Terminy i sposób uiszczania opłaty w art. 2 niniejszego rozporządzenia wymienionej, określi osobna instrukcja.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES

Art. 5.

Plon zbóż ozimych wymienionych wyżej (art. 1) przed całkowitem uiszczeniem opłaty za wartość wysianego ziarna i robocizny (art. 2 i 3) nie może być zbywany tytułem obciążonym lub darmym.

Art. 6.

Z dochodu, jaki pozostanie z opłat w art. 2 niniejszego rozporządzenia wymienionych, część użyta będzie na zapomogi dla samorządów gminnych tych powiatów, w których majątki ziemskie wymienione wyżej są położone.

Art. 7.

Termin powrotu na miejsce prawnych posiadaczy majątków opuszczonych, względnie ich zastępców, przedłuża się do 10 lipca 1919 roku. Po terminie powyższym, sprzęt zbóż ozimych w majątkach wyżej wymienionych będzie dokonany przez władze administracyjne. Dochodzenie pretensji i odszkodowań w drodze prawa cywilnego z powodu zarządzeń władz administracyjnych w przedmiocie sprzętu zbóż ozimych jest niedopuszczalne.

Art. 8.

Wszystkie zarządzenia władz administracyjnych, wydane na mocy rozporządzenia Komisa-

rza Generalnego Cywilnego z dn. 8 marca 1919 r. (Dziennik Urzędowy General. Kom. Cyw. № 1 r. 4), przed dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, dotyczące oddania w dzierżawę, prawa sprzętu zbóż ozimych, pozostają w mocy i zmianie nie ulegają.

Art. 9.

Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia, niezależnie od uiszczenia przypadającej opłaty, ulegają karze, grzywny do 30000 mk. lub aresztu do sześciu miesięcy, wymierzanej w drodze administracyjnej.

Art. 10.

Rozporządzenie niniejsze rozciąga się na cały obszar podległy Zarządowi Cywilnemu Ziem Wschodnich i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Rozporządzenia wcześniejsze w danym przedmiocie, o ile znajdują się w sprzeczności z niniejszym, ulegają odwołaniu.

Warszawa, dn. 26 czerwca 1919 r.

Komisarz Generalny

(—) *Osmołowski.*